

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ సప్తమస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

అథ దైత్యసుతాః సర్వే శ్రుత్వా తదనువర్ణితం ।
జగృహుర్నిరవద్యత్వాన్నైవ గుర్వనుశిక్షితం ॥ 1 ॥

అథాచార్యసుతస్తేషాం బుద్ధిమేకాంతసంస్థితాం ।
ఆలక్ష్య భీతస్త్వరితో రాజ్ఞ ఆవేదయద్ యథా ॥ 2 ॥

శ్రుత్వా తదప్రియం దైత్యో దుఃసహం తనయానయం ।
కోపావేశచలద్ధాత్రః పుత్రం హంతుం మనో దధే ॥ 3 ॥

క్షిప్త్వా పరుషయా వాచా ప్రహ్లాదమతదర్హణం ।
ఆహేక్షమాణః పాపేన తిరశ్చినేన చక్షుషా ॥ 4 ॥

ప్రశ్రయావనతం దాంతం బద్ధాంజలిమవస్థితం ।
సర్పః పదాహత ఇవ శ్వసన్ప్రకృతిదారుణః ॥ 5 ॥

హే దుర్వివేచిత మందాత్మన్ములభేదకరాధమ ।
స్తబ్ధం మచ్చాసనోద్ధూతం నేష్యే త్వాద్య యమక్షయం ॥ 6 ॥

కుద్ధస్య యస్య కంపంతే త్రయో లోకాః సహేశ్వరాః ।
తస్య మేఽభీతవన్మూఢ శాసనం కిం బలోఽత్యగాః ॥ 7 ॥

ప్రహ్లాద ఉవాచ

న కేవలం మే భవతశ్చ రాజన్

స వై బలం బలినాం చాపరేషాం ।

పరేఽవరేఽమీ స్థిరజంగమా యే

బ్రహ్మాదయో యేన వశం ప్రణీతాః ॥ 8 ॥

స ఈశ్వరః కాల ఉరుక్రమోఽసా -

వోజఃసహఃసత్త్వబలేంద్రియాత్మా ।

స ఏవ విశ్వం పరమః స్వశక్తిభిః

సృజత్యవత్యత్తి గుణత్రయేశః ॥ 9 ॥

జహ్యోసురం భావమిమం త్వమాత్మనః

సమం మనో ధత్స్వ న సంతి విద్విషః ।

ఋతేఽజితాదాత్మన ఉత్పథస్థితాత్

తద్ధి హ్యనంతస్య మహత్ సమర్థణం ॥ 10 ॥

దస్యాన్పురా షణ్ణ విజిత్య లుంపతో

మన్యంత ఏకే స్వజితా దిశో దశ ।

జితాత్మనో జ్ఞస్య సమస్య దేహినాం

సాధోః స్వమోహప్రభవాః కుతః పరే ॥ 11 ॥

హిరణ్యకశిపురువాచ

వ్యక్తం త్వం మర్తుకామోఽసి యోఽతిమాత్రం వికత్థసే ।

ముమూర్షాణాం హి మందాత్మన్ నను స్యుర్విప్లవా గిరః ॥ 12 ॥

యస్త్యయా మందభాగ్యోక్తో మదన్యో జగదీశ్వరః ।

క్వాసౌ యది స సర్వత్ర కస్మాత్ స్తంభే న దృశ్యతే ॥ 13 ॥

సోఽహం వికత్థమానస్య శిరః కాయాద్ధరామి తే ।

గోపాయేత హరిస్తాద్య యస్తే శరణమీప్సితం ॥ 14 ॥

ఏవం దురుక్షైర్ముహూరర్దయన్రుషౌ
 సుతం మహాభాగవతం మహాసురః |
 ఖడ్గం ప్రగృహ్యోత్పతితో వరాసనాత్
 స్తంభం తతాడాతిబలః స్వముష్టినా || 15 ||

తదైవ తస్మిన్ నినదోఽతిభీషణో
 బభూవ యేనాండకటాహమస్ఫుటత్ |
 యం వై స్వధిష్ఠ్యోపగతం త్వజాదయః
 శ్రుత్వా స్వధామాప్యయమంగ మేనిరే || 16 ||

స విక్రమన్ పుత్రవధేష్పురోజసా
 నిశమ్య నిర్హృదమపూర్వమద్భుతం |
 అంతఃసభాయాం న దదర్శ తత్పదం
 వితత్రసుర్యేన సురారియూథపాః || 17 ||

సత్యం విధాతుం నిజభృత్యభాషితం
 వ్యాప్తిం చ భూతేష్వఖిలేషు చాత్మనః |
 అదృశ్యతాత్యద్భుతరూపముద్వహన్
 స్తంభే సభాయాం న మృగం న మానుషం || 18 ||

స సత్త్వమేనం పరితోఽపి పశ్యన్
 స్తంభస్య మధ్యాదను నిర్జిహానం |
 నాయం మృగో నాపి నరో విచిత్ర -
 మహో కిమేతన్నమృగేంద్రరూపం || 19 ||

మీమాంసమానస్య సముత్థితోఽగ్రతో
 నృసింహరూపస్తదలం భయానకం |
 ప్రతప్తచామీకరచండలోచనం
 స్ఫురత్సటాకేసరజృంభితాననం || 20 ||

కరాలదంష్ట్రం కరవాలచంచల -
 క్షురాంతజిహ్వం భ్రుకుటీముఖోల్బణం |
 స్తభోర్ధ్వకర్ణం గిరికందరాద్భుత -
 వ్యాతాస్యనాసం హనుభేదభీషణం || 21 ||

దివిస్పృశత్కాయమదీర్ఘపీవర -
 గ్రీవోరువక్షఃస్థలమల్పమధ్యమం |
 చంద్రాంశుగౌరైశ్చురితం తనూరుహై -
 ర్విష్వగ్భుజానీకశతం నఖాయుధం || 22 ||

దురాసదం సర్వనిజేతరాయుధ -
 ప్రవేకవిద్రావితదైత్యదానవం |
 ప్రాయేణ మేఽయం హరిణోరుమాయినా
 వధః స్మృతోఽనేన సముద్యతేన కిం || 23 ||

ఏవం బ్రువంస్త్యభ్యపతద్ గదాయుధో
 నదన్ నృసింహం ప్రతి దైత్యకుంజరః |
 అలక్ష్మితోఽగ్నౌ పతితః పతంగమో
 యథా నృసింహౌజసి సోఽసురస్తదా || 24 ||

న తద్ విచిత్రం ఖలు సత్త్వధామని
 స్వతేజసా యో ను పురాపిబత్ తమః |
 తతోఽభిపద్యాభ్యహనన్మహాసురో
 రుషా నృసింహం గదయోరువేగయా || 25 ||

తం విక్రమంతం సగదం గదాధరో
 మహోరగం తార్క్ష్యసుతో యథాగ్రహీత్ |
 స తస్య హస్తోత్కలితస్తదాసురో
 విక్రీడతో యద్వదహిర్గరుత్మతః || 26 ||

అసాధ్వమన్యంత హృతౌకసోఽమరా
 ఘనచ్ఛదా భారత సర్వధిష్ఠ్యపాః |
 తం మన్యమానో నిజవీర్యశంకితం
 యద్ధస్తముక్తో నృహరిం మహాసురః |
 పునస్తమాసజ్జత ఖడ్గచర్మణీ
 ప్రగృహ్య వేగేన జితశ్రమో మృధే || 27 ||

తం శ్యేనవేగం శతచంద్రవర్తభి -
 శ్చరంతమచ్ఛిద్రముపర్యధో హరిః |
 కృత్వాట్టహాసం ఖరముత్స్వనోల్బణం
 నిమీలితాక్షం జగృహే మహాజవః || 28 ||

విష్వక్స్ఫురంతం గ్రహణాతురం హరి -
 ర్వాలో యథాఽఽఖుం కులిశాక్షతత్వచం |
 ద్వార్యూర ఆపాత్య దదార లీలయా
 నఖైర్యథాహిం గరుడో మహావిషం || 29 ||

సంరంభదుష్ప్రేక్ష్యకరాలలోచనో
 వ్యాత్తాననాంతం విలిహన్స్వజిహ్వయా |
 అస్పగ్లవాక్తారుణకేసరాననో
 యథాంత్రమాలీ ద్విపహత్యయా హరిః || 30 ||

నఖాంకురోత్పాటితహృత్సరోరుహం
 విసృజ్య తస్యానుచరానుదాయుధాన్ |
 అహన్ సమంతాన్నఖశస్త్రపార్షి భి -
 ర్దోర్దండయాథోఽనుపథాన్ సహస్రశః || 31 ||

సటావధూతా జలదాః పరాపతన్
 గ్రహాశ్చ తద్దృష్టివిముష్టరోచిషః |

అంభోధయః శ్వాసహతా విచుక్షుభు -

ర్నిర్ధ్రాదభీతా దిగిభా విచుక్రుశుః || 32 ||

ద్యౌస్తత్సతోత్తిష్టవిమానసంకులా

ప్రోత్సర్పత క్షా చ పదాతిపీడితా |

శైలాః సముత్పేతురముష్య రంహసా

తత్తేజసా ఖం కకుభో న రేజిరే || 33 ||

తతః సభాయాముపవిష్టముత్తమే

నృపాసనే సంభృతతేజసం విభుం |

అలక్ష్మితద్వైరథమత్యమర్షణం

ప్రచండవక్త్రం న బభాజ కశ్చన || 34 ||

నిశామ్య లోకత్రయమస్తకజ్వరం

తమాదిదైత్యం హరిణా హతం మృధే |

ప్రహర్షవేగోత్కలితాననా ముహుః

ప్రసూనవర్జైర్వృషుః సురస్త్రియః || 35 ||

తదా విమానావలిభిర్నభస్తలం

దిదృక్షతాం సంకులమాస నాకినాం |

సురానకా దుందుభయోఽథ జఘ్నిరే

గంధర్వముఖ్యా నన్యతుర్జగుః స్త్రియః || 36 ||

తత్రోపవ్రజ్య విబుధా బ్రహ్మాంద్రగిరిశాదయః |

ఋషయః పితరః సిద్ధా విద్యాధరమహోరగాః || 37 ||

మనవః ప్రజానాం పతయో గంధర్వాప్సరచారణాః |

యక్షాః కింపురుషాస్తాత వేతాలాః సిద్ధకిన్నరాః || 38 ||

తే విష్ణుపార్షదాః సర్వే సునందకుముదాదయః |
 మూర్ధ్ని బద్ధాంజలిపుటా ఆసీనం తీవ్రతేజసం |
 ఈడిరే నరశార్దులం నాతిదూరచరాః పృథక్ || 39 ||

బ్రహ్మోవాచ
 నతోఽస్మ్యనంతాయ దురంతశక్తయే
 విచిత్రవీర్యాయ పవిత్రకర్మణే |
 విశ్వస్య సర్గస్థితిసంయమాన్ గుణైః
 స్వలీలయా సందధతేఽవ్యయాత్మనే || 40 ||

శ్రీరుద్ర ఉవాచ
 కోపకాలో యుగాంతస్తే హతోఽయమసురోఽల్పకః |
 తత్సుతం పాహ్యుపస్మతం భక్తం తే భక్తవత్సల || 41 ||

ఇంద్ర ఉవాచ
 ప్రత్యానీతాః పరమ భవతా త్రాయతా నః స్వభాగా
 దైత్యాక్రాంతం హృదయకమలం త్వద్గృహం ప్రత్యబోధి |
 కాలగ్రస్తం కియదిదమహో నాథ శుశ్రూషతాం తే
 ముక్తిస్తేషాం న హి బహుమతా నారసింహాపరైః కిం || 42 ||

ఋషయ ఉచుః
 త్వం నస్తపః పరమమాత్మ యదాత్మతేజో
 యేనేదమాదిపురుషాత్మగతం ససర్జ |
 తద్ విప్రలుప్తమమునాద్య శరణ్యపాల
 రక్షాగృహీతవపుషా పునరన్వమంస్థాః || 43 ||

పితర ఉచుః
 శ్రాద్ధాని నోఽధిబుభుజే ప్రసభం తనూజై -
 ర్దత్తాని తీర్థసమయేఽప్యపిబత్ తిలాంబు |

తస్యోదరాన్నఖవిదీర్ణవపాద్ య ఆర్చ్చత్
తస్మై నమో నృహరయేఽఖిలధర్మగోప్తే || 44 ||

సిద్ధా ఊచుః
యో నో గతిం యోగసిద్ధామసాధు -
రహార్షీద్ యోగతపోబలేన |
నానాదర్పం తం నఖైర్నిర్దదార
తస్మై తుభ్యం ప్రణతాః స్మృ నృసింహ || 45 ||

విద్యాధరా ఊచుః
విద్యాం పృథగ్ధారణయానురాధ్ధాం
న్యషేధదజ్ఞో బలవీర్యదృప్తః |
స యేన సంఖ్యే పశువద్ధతస్తం
మాయాన్మసింహం ప్రణతాః స్మ నిత్యం || 46 ||

నాగా ఊచుః
యేన పాపేన రత్నాని స్తీరత్నాని హృతాని నః |
తద్వక్షఃపాటనేనాసాం దత్తానంద నమోఽస్తు తే || 47 ||

మనవ ఊచుః
మనవో వయం తవ నిదేశకారిణో
దితిజేన దేవ పరిభూతసేతవః |
భవతా ఖిలః స ఉపసంహృతః ప్రభో
కరవామ తే కిమనుశాధి కింకరాన్ || 48 ||

ప్రజాపతయ ఊచుః
ప్రజేశా వయం తే పరేశాభిసృష్టా
న యేన ప్రజా వై సృజామో నిషిద్ధాః |

స ఏష త్వయా భిన్నవక్షా ను శేతే
జగన్మంగలం సత్త్వమూర్తేఽవతారః || 49 ||

గంధర్వా ఊచుః
వయం విభో తే నటనాట్యగాయకా
యేనాత్మసాద్ వీర్యబలౌజసా కృతాః |
స ఏష నీతో భవతా దశామిమాం
కిముత్పథస్థః కుశలాయ కల్పతే || 50 ||

చారణా ఊచుః
హరే తవాంఘ్రిపంకజం భవాపవర్గమాశ్రితాః |
యదేష సాధుహృచ్చయస్త్యయాసురః సమాపితః || 51 ||

యక్షా ఊచుః
వయమనుచరముఖ్యాః కర్మభిస్తే మనోజ్ఞైః -
స్త ఇహ దితిసుతేన ప్రాపితా వాహకత్వం |
స తు జనపరితాపం తత్కృతం జానతా తే
నరహర ఉపనీతః పంచతాం పంచవింశ || 52 ||

కింపురుషా ఊచుః
వయం కింపురుషాస్త్యం తు మహాపురుష ఈశ్వరః |
అయం కుపురుషో నష్టో ధిక్కృతః సాధుభిర్యదా || 53 ||

వైతాలికా ఊచుః
సభాసు సత్రేషు తవామలం యశో
గీత్వా సపర్యాం మహతీం లభామహే |
యస్తాం వ్యనైషీద్ భృశమేష దుర్జనో
దిష్ట్యా హతస్తే భగవన్యథాఽఽమయః || 54 ||

కిన్నరా ఊచుః

వయమీశ కిన్నరగణాస్తవానుగా

దితిజేన విష్ణిమమునాను కారితాః ।

భవతా హరే స వృజినోఽవసాదితో

నరసింహ నాథ విభవాయ నో భవ ॥ 55 ॥

విష్ణుపార్షదా ఊచుః

అద్యైతద్ధరినరరూపమద్భుతం తే

దృష్టం నః శరణద సర్వలోకశర్మ ।

సోఽయం తే విధికర ఈశ విప్రశస్త -

స్తస్యేదం నిధనమనుగ్రహాయ విద్యుః ॥ 56 ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం

సప్తమస్కంధే ప్రహ్లాదానుచరితే దైత్యరాజవధే

నరసింహస్తవో నామ అష్టమోఽధ్యాయః ॥